

Ko so se imeniki volilcev popravili, izda župan ali kdor ga nadomešča, izkaznico o vpisu ter ukrene potrebno, da se vroče volilec na domu najmanj pet dni pred dnem, ki je določen za volitev, kdor ne bi bil prejel izkaznice, jo lahko dvigne na municipiju, kjer se izdajo tudi duplikati za izgubljene izkaznice.

Člen 19.

Izkaznice o vpisu nadomeščajo vsako nadaljno vabilo na vršitev volilne pravice, ter služijo v izkazilo tistemu, ki hoče vstopiti v volilno dvorano.

Osebná volilna pravica.

Člen 20.

Volilna pravica je osebna; nikak volilec se ne more dati zastopati niti poslati svojega glasu pismenim potom.

Volilna komisija.

Člen 21.

Volilna komisija je sestavljena iz predsednika in iz štirih članov, ki jih izvoli občinski svet, in iz tajnika, ki ima nalogo pisati zapisnik.

Praviloma se odkaže vsaki komisiji 1000 vpisanih volilcev.

Člen 22.

Namestnik lahko odredi k vsaki volilni komisiji vladnega komisarja, ki naj nadzira, da se ravna po določilih zakona; im torej pravico sprejeti v zapisnik morebitne opazke ali izjave.

Lepo so si postljali! — Volijo v I. II. in III. razredu le meščani, v četrtem zopet meščani in po milosti še ostali opravičenci, določeni za IV. razred, kakor se je pokazalo iz zadnjih objavljenih členov volilnega reda.

Imenike volilcev sestavlja municipij, pritožbe se pošljejo municipiju, municipij odloči glede pritožb v osmih dneh po vložitvi; proti odločbi municipija je dopusten utok na municipijski odbor, ki končno veljavno odloči. Torej vedno municipij.

Sedaj si pa predstavljajmo Slovenca, ki ne bo upisan v imenik pa bo reklamiral upis. Odločeval bi le municipij; prvo vlogo mu rešijo neugodno; Slovenec se pritoži, pritožiti se mora na municipijski odbor. No, kakor je razsodil »municipij«, tako razsodi prav gotovo tudi »municipijski odbor«. Tako Slovencu, če bo izpuščen iz volilnega imenika, ne bo mogoče priti v volilni imenik, pa če je še tako upravičen, ker ni dvoma, da bo municipij za Slovence vse reklamacije glede upisa neugodno rešil.

Nasproti pa bodo Lahj lahko izreklamirali slovenskih volilcev, kolikor bodo hoteli. Če le mogoče, jim ustreže municipij. Platno in škarje ima v rokah le municipij.

Če bi obveljal namen z reklamacijskim postopanjem v rokah municipija, potem bo v imeniku volilcev presneto malo slovenskih volilcev!

DOPISI.

Iz kobarškega okraja.

Trnovo pri Kobaridu. — S preložitvijo klancev med našo vasjo in Srpenico prično baje že letošnjo pomlad, in sicer pastri nova cesta našo vas na strani, dasi bi bila le malo ali celo nič strmejša, ko bi peljala skoz vas. Toda merodajni faktorji nečejo tega priznati, dasi smo jim to dokazali s posebnim načrtom. Najbrže mislijo, da so vasi tukaj zaradi cest in ne nasprotno.

Umestno bi bilo, ko bi pred pričetkom gradbe te ceste vlada pomislila na železniško zvezo Sv. Lucija-Kranjskagora, ki jo nameruje izdelati. Ta železnica bi imela postajo na našem polju tudi za Srpenico in Žago, ker bi šla edta skoz Polovnik. V tem slučaju bi bila cesta nad vasjo brezpotrebna, ker napraviti bi morali do postaje drugo. Bi li ne bilo torej bolje, da se cesta že sedaj popravi tako, da pojde skoz vas?

Klerikalizem je v večstoletnem boju zoper znanost. Seveda mu ne ugaja, da se sedaj znanost odpira širšim krogom in jih rešuje klerikalnega jarma. Ker je klerikalizem onemogel v boju zoper znanost, zato se skuša izpodkoptati zaupanje vanj v širših slojih. Ker tudi to ne pomaga dovolj, so začeli sami izdajati popludno znanstvene knjige na klerikalni podlagi, ter v njih prekrójili in prepáčili znanstvo po svoje, da bi tako izkazano znanstvo služilo njihovim namenom.

Izgovarjajo se tudi radi, da bo trpela javna morala, ako ne bo utemeljena na njihove nauke. Istina je, da je vsekdar, odkar biva človeška družba, veljavna bila socialna morala, poleg nje se je ustanovila kasneje konfesionalna morala, ki so jo menda z dobrim namenom obdali z nebeškim svitom, da bi bolje držala. Ali zaščitniki klerikalizma so to svojo moralo sami za nradili s svojim početjem, ki smrdi do neba! Zatorej nimajo pravice upirati se naravnemu razvoju vseskozi resnične in plemenite socialne morale.

V boju zoper prosveto zabranjuje klerikalizem čitanje knjig, ki stojijo na temelju svobodne znanosti. Temu pristranskemu postopanju nasproti stoji naprednost na objektivnem stališču starega pregovora, ki pravi, da »je treba slišati oba zvana, da se resnica prav spozna.«

Zatorej se pridružujemo člankarju v »Soči«, ki je povdarjal, da nam je treba vsestranske izobrazbe, če se hočemo ohraniti v boju za obstanek. Le razširjamo njegov nasvet in želimo, da bi bilo v našem narodu zlasti v mladini kolikor možno ukaželjnih ljudi, ki naj bi se poučevali v poljudnoznanstveni književnosti, in sicer naj bi čitali knjige, ki stojijo na temelju svobodne znanosti in pa tudi tiste znanosti, ki je vprežena v jarem klerikalizma! Čitajte obole, pravimo, kmalu boste spoznali, kje je resnica, kje je zdrava plodovita hipoteza, in pa kje je hinavska prevara in sleparstvo.

Deželni zbor.

iz IX. seje.

Dodatno:

Poročilo o potrebi nekaterih sprememb deželnega zakona o šolskem nadzorstvu se izroči šolskemu odseku. Za obrambna dela ob Soči pri Kaseljani se dovoli podpore K 3100. Poročilo o podpori K 2500 za uravnavo Idrije, so izročili tehničnemu odseku. Za vodnjak na Morskem je dovoljeno K 1755. Prošnja občine Gorjansko za zgradbo kapnice v Zagraju se odstopi tehničnemu odseku. Podaljšanje in zvišanje podpore za razširjenje in popravilo skladovalne ceste pri Durovljah; dovoli se K 2500. Zakonski načrt, ki se tiče nekaterih izprememb zakona o ukrepitvi za zatiranje pelagre se sprejme. Tako tudi: Zakonski načrt, s katerim se spreminjajo nekatera določila zakona o pogozdovanju Krasa. Za zgradbo paviljona na prostoru deželne umobolnice za one umobolne, ki ne spadajo več v umobolnico, se dovoli K 25.000, ki se naj najamejo pri obč. kred. zavodu. Za deželno bolnišnico se določi prostor nasproti deželni umobolnici. Deželni odbor naj predloži vse tozadevne podatke. Za bekovišče v poskusne namene se dovoli 1000 K. Prošnja glede podpore za vzdrževanje ceste Bovec-Soča-Trenta se izroči deželnemu odboru, enako prošnja županstva Log glede podpore za popravilo ceste ob bregu Koritnice ter za zidavo mostičev čez Koritnico in njene pritoke. Županstvu v Črnicah se za popravilo ceste v občini Selo dovoli 200 K. Prošnja občine Št. Viška gora glede podpore za popravilo ceste od vasice Police do erarske ceste v idrijski dolini se odstopi dež. odboru, enako prošnja občanov kalskih za zgradbo in uvrtitev med skladovalne ceste, cesto Nad-Avče-Skodniki-Markiči-Zavrta-Testeni-Lom. Županstvu v Kojškem se dovoli za popravilo ceste Kojško-Podsena podpora K 500. Prošnja posestnikov ulice Piccolini v Gorici glede podpore za popravilo te ceste se odstopi dež. odboru, enako tudi prošnja za podporo knjižnici »Biblioteka popolara« v Go-

rici. Dež. odboru se izročijo prošnje: županstva Tolmin, glede podpore za kanalizacijo v Ljubinu; županstvu Libušnje glede podpore za kritje dolga, napravljenega za zgradbo ceste Libušnje-Vrsno; za podporo cestnemu odboru kobarškemu; »Kmečke posojilnice« v Prvačini, podpore za kritje ustanovnih stroškov; za popravilo občinskih cest Podgozd-Pisanice-Kunice-Gorenje Karčmlje; posestnikov iz Mar-morja (Podgora), glede podpore za popravilo občinskih cest; prebivalcev vasi Senik (županstvo Kožbana) glede podpore za zgradbo vodovoda; županstvu Sovodnje, glede podpore za obrambna dela ob Soči.

Volilni red za mesto goriško.

II.

Neposredni davek.

Člen 9.

Vsakeinu volilcu se vštejejo vsi zneski, ki so mu bili odmerjeni kot neposredni davek v občini.

Obrtni davek, ki je odmerjen posamezni trgovski tvrdki, velja kot volilni davek v prid tvrdkinega lastnika, obrtni davek, ki je odmerjen trgovskim tvrdkam v skupnem imenu, velja kot davek, ki je odmerjen komanditskim trgovskim tvrdkam, velja v prid družabnikov, ki so osebno odgovorni.

Davek, odmerjen od nepremičnine, ki je last več oseb, velja v prid solastnikov v razmerju deležev, ki pritičejo vsakeinu posamezniku.

Očetu se upošteva davek, ki ga plačuje za imetje otrok, katero mora vsled določil zakona upravljati.

Napoved volitev.

Člen 12.

Župan ali kdor ga nadomešča, napove volitve ter objavi 15 dni pred volitvijo dan, trajanje, oddelke za volitev, število svetnikov, ki se naj izvoli, in odredbe glede morebitnih ožjih volitev.

Imeniki volilcev.

Člen 13.

Imeniki volilcev sestavljeni po municipiju in razdeljeni po razredih; morajo obsegati po abecednem redu vse volilce občine ter je v njih navesti to, o čemer je govora v 15. členu.

Župan ali kdor ga nadomešča, zakaže, da se imeniki razpoložijo v prost pregled volilcem med uradnimi urami na municipiju skozi dčbo 15 zaporednih dni poprej, kakor se vrši kaka volitev.

Pritožbe glede imenikov volilcev.

Člen 14.

Vsak volilec ima pravico vložiti pritožbo ustno ali pismeno proti kakoršnemu koli si bodi vpisu, izbrisu, odklonitvi vpisa, ali opustitvi izbrisa v dobi, tekem katere so imeniki razpoloženi.

Pritožbe se morajo opremiti z dotičnimi dokazili.

Člen 15.

Kdor vložil predlog, da se naj vpiše v imenike volilcev, mora dokazati:

1. očetovstvo, kraj in dan rojstva;
2. bivališče in bivanje v občini, če je to treba;
3. naslove in listine, vsled katerih prosi v smislu tega zakona, da se naj bi vpisal v enega izmed volilnih razredov navedši dotični razred.

Člen 16.

Oseba, katere vpis se izpodbija, sme v treh dneh po izvršenem naznanilu, vložiti protipritožbo opremljeno z listinami, ki se ji zde potrebne.

Rešitev pritožb.

Člen 17.

Municipij odloči glede pritožb v osmih dneh po njihovi vložitvi.

Odločitve se morajo vročiti pritožniku ali tistemu, na katerega se pritožba nanaša; če odločitve ni mogoče vročiti, se prilepi na občinsko desko.

Proti odločbi municipija je dopusten utok tekom treh dni na municipijski odbor, ki končno veljavno odloči.

III.

Ves ta čas, od razkola dalje, pa je divjal po obeh časnikih, ki si privedata ime katoliškega lista in katera stojita pod vodstvom dr. Gregorčiča, strahovit boj proti narodno-napredni stranki na sploh, in še posebej proti vodstvu. Pomagal je, kadar je bilo treba, krepko tudi ljubljanski »Slovenec«.

Iz farovžev in cerkva je donela boj na tromba proti napredni stranki, proti možem, ki so stali bolj v ospredju, in proti naprednima listoma, ki delata v smislu programa stranke. Če človek sedaj pogleda v one letnike »katoliških« listov, ga obide groza: kako je sploh kaj takega mogoče!

Da se na napredni strani ni molčalo, to je pač umevno. Naj bo stokrat zapisano v svetih bukvalih: če te kdo udari po levem licu, nastavi mu še desno, v praktičnem življenju se pametnik ne ravna po tem, ampak vrne udarec. Tu veljajo Aškerčeve besede: »In kdor udari tebe enkrat po licu levem, njega ti po licu desnem mahni dvakrat in še pripravljen staj s pestmi!«

Prizanašanje je sicer lepa reč, ampak kdor prizanaša, temu se navadno ne prizanese. Naprednjaki to dobro vedo. Izkušeni ne manjka. — Saj je še dandanašnji ob vsaki majhni priliki velikanski hrup po klerikalnih listih. Napredna stranka je v mrtvili. Če se pa kaj zganje kje, kak hrušče se čuje iz klerikalnih vrst, kako zatulijo klerikalni listi. — Bil se je torej in se bje boj. Včasih je ta boj dostojen, najraje pa so ga klerikalci bili daleč proč od dostojnosti. Da dobijo semtertje odgovor po svojem žanru, kdo se bo temu čudil.

K uspehom pa jim je ta gonja proti osebam mnogo pomagala. Gregorčič je star politik, ki zna ubijati svoje nasprotnike. Oba voditelja dr. Tuma in Gabršček sta stala pred sodnijo in drugi je bil obsojen celo v ječo. Gregorčič se je boril z vsemi sredstvi, kar je mogel. Zmujal bere mašo, čez dan pa lop po nasprotniku! Njegovi častilci naj si ogledajo tega mašnika od te strani; bodo videli in spoznali njega izvestno vrednost.

Gonja s klerikalne strani je pognala ne enega iz naprednih vrst, da se je umaknil v ozadje. Vsak nima trde kože; so ljudje, katere neznanstvo boli vsaka majhna neprijetna beseda, izrečena na njihov naslov. Je pač tako; nismo vsi jednaki.

Nekvalificirana je gonja klerikalcev proti napredni stranki, ni besed za obščedno rohlenja po božjih hramih, kjer zveni s prižnic in izpred oltarja blatenje oseb mesto besede božje; nič stvarnega ni v boju klerikalcev, vse njihovo jezikanje in pehanje sloni le na laži. Zloraba vere in cerkve v politične namene cvete tudi v naši solčni Goriški... s svojimi uspehi jo črni in izganja solnce.

Uže prav, da se borijo; naj se le. Vsaka stranka se bori. Zakaj bi se ne klerikalna? Ali sredstva naj bodo poštena. Pri klerikalcih jih ne najdeš. Diogenes je iskal z laterno človeka pri belem dnevu — išči pri klerikalcih poštenega boja; zaman veš trud.

Kdor je v ospredju na napredni strani, lop po njem! Vse je dobro, naj pomaga, kar more pomagati! Lop in lop! Če so bili v ospredju eden, dva, trije, so trpeli ti napade na napade. Vse privatne malenkostne zadevice so spravili na dan in če je imel kdo na obrazu eno bradavico preveč, mu jo je rezal podlistkar v žegnanem listu.

Takemu grdemu napadanju se izpostavljati, tega ne prenese vsakdo; ne mara vsakdo, je rajši lepo v miru, naj se »drugi« izpostavljajo, pravi, jaz se ne bom. Kako vpliva klerikalni grdi boj na ljudi, nismo imeli prilike opazovati samo na deželi, marveč tudi v mestu, v središču. Tudi tukaj se je prerad ta in oni »nazaj pocuknil«, kakor hitro je dobil malo popra v kakem farovškem trobilu. O, na

vartnem je dosti žmakov. V javnosti so zanj, ki beže čez plan.

Prigodil se je pred par leti ta slučaj neki mladi navdušen gospod, polu študij, v Gorici je stopil v prve vrste med narodno-napredne bojevnike; ni dvoma, da z dobrim namenom in pripravljen za delo. Ali ko je bil parkrat okrcan, pa se ne prehudó, v nekem listu, se je hitro odpovedal, ker ga je napadel ta in ta list, on pa noče, da ga bodo klerikalci napadali.

Potem pa delaj na narodno-naprednem polju v goriški deželi!

Kdor nese svojo kožo pri nas na politično polje, naj si jo prej ustroji, če ne bo le pomnožil število političnih beguncev.

Domače vesti.

G. Ferdinand Seidl, c. kr. realčni profesor v Gorici in priznani slovenski geolog, je bil izvoljen soglasno v priznanje njegovega znanstvenega delovanja za dopisujočega člana »Muzejskega društva za Kranjsko« na občnem zboru 14. II. 1912. po predlogu prof. g. dr. J. Žmavca. G. profesorju iskreno čestitamo, zlasti ker se ga je zadnji čas neopravičeno in zlobno napadalo; veselji nas, da je dobil na ta način nekako častno zadoščenje iz sosodnje Kranjske, kjer se vendarle le še pravo znanstveno delovanje presoja z objektivnega stališča.

Imenovanje. — G. Josip Znidarčič, c. kr. namestništveni koncipist v Gorici, je imenovan okrajnim komisarjem.

Smrtna kosa. — V teku jednega leta že tretji akademik na parah! Umrl je Povšič v Pragi, Kavš v Gorici, danes dopoldne je zvenel Benedikt Gruden. Lani je imel promovirati doktorjem prava v Pragi pa ga je zadržala bolezen. Iskal je zdravila doma na Trnovem nad Gorico pa ga ni našel. Pred 4 dnevi je prišel v Gorico, včeraj je bil še v kavarni, danes dopoldne se mu je vliha kri in izdihnil je v svoji sobi v hotelu »pri jenu«. Talentiran mlad mož je izginil iz naše srede. Bodi mu lahka zemlja!

Poročil se je g. Andrej Oset, posestnik Tolstovrške slatine na Koroškem, z g. gno Miciko Urbančevó iz Lehna na Pohorju. Naše čestitke!

Poročil se je v Črničah dne 12. t. m. starosta Črniškega »Sokola« brat Janko Volčič z gospičo Marico Slamičevó iz Črnič. Čestitamo!

Z Loma nam poročajo, da je umrl tam po dolgem bolehanju 56 letni posestnik Andrej Levpušček. Zapustil je vdovo s 6 otroki. Bil je marljiv gospodar in zvest pristaš naše napredne stranke. Pogreb je bil 8. t. m. Udeležilo se ga je mnogo ljudi. — Naj počiva v miru!

»Zimski dan«. — Umetni slikar Saša Šantel, prof. v Pazinu, je razstavil v izložbenem oknu trgovine A. Gabršček v Trgovskem Domu »Zimski dan«, izviren lesorez. Podana je tu izvrstno zimska pokrajina, drevored s pokopališčem v ozadju. Ljubitelji umetnosti se opozarjajo, da so odtisi po zmerni ceni na prodaj.

Vabila na glasbeno-zabavni večer, dne 17. t. m. v Trg. domu opazamo po raznih izložbah po goriških ulicah. Zagotavlja se nam, da bo nudil ta večer obilo zabave. Vestno se pripravljajo učiteljski inštrumenti, ki bodo izvajali 5 izbranih koncertnih točk, slišali bomo na našem odru »opere-to«. Generalna vaja v vojašnici, a pripravljajo se že tudi pustni plesalci. Občinstvu bo na razpolago velika dvorana kakor tudi vsi restavracijski in »Čitalniški« prostori. Kdor ni pomotoma prejel vabila, naj blagovoli oprostiti, a kličemo mu tem prisrčneje: »dobro došel«.

Izlet na Matajur. — Nekateri člani goriške podružnice S. P. D. napravijo v soboto izlet na Matajur. Odhod ob 3. pop. z državnega kolodvora do Sv. Lucije, od tod z avtomobilom do Idrskega in peš do Livka, kjer se prenoči; drugo jutro čez vrh v Čedad-Videm. Oprava: zimsko-planinska.

Kam spada frakcija Jevšček, ali pod Italijo ali na Goriško? — Izvršiti se ima revizija cele meje italijansko-avstrijske. Poročajo nam, da je spor gledé frakcije Jevšček, občina Livek, ob meji, ali spada ta frakcija k Avstriji ali pritiče Italiji? Prebivalci si gotovo ne želijo priti pod laškega kralja.

Truplo onega mladeniča, ki je šel v smrt v Sočo namestno v zapor radi poskušene goljufije na poštnem uradu drž. kolodvora v Gorici, so potegnili iz Soče pod Ločnikom. Mladenič se imenuje Vinko Terenčak, star 18 let, dijak, doma iz Šmarja na Štajerskem. Truplo so pokopali v Ločniku.

Radi vojne v Tripolisu se sprickajo ob meji pogostoma tostranski in onostranski fantje. Tako nam poročajo z Livka, da so prišli fantje iz Italije čez mejo v gostljo ter so govorili o vojni v Tripolisu. Povdarjali so, kako malo pade italijanskih vojakov. Beseda da besedo in ker je na naši strani navadno malo simpatije za Italijo, so se prerekli in skregali, na kar so fantje z italijanske strani stekli, še klobuke so pustili nekateri v Avstriji. Taki dogodki se odigravajo na meji večkrat tuintam. — »Novi Čas« napravi iz take vesti vselej celo afero in zažuga z vojno Italiji!

O občinskih volitvah v Št. Ferjanu smo dobili dva dopisa. Prvi upa, da bo prihodnji župan v Cerovem, ker so dobili Cerovci večino starešin, 14. Drugi dopis omenja, da je izvoljenih naprednih starešin 8. Klerikalci so delali na vse kriplje, terorizirali so ljudi in denar so štel. Neki krčmar v Št. Ferjanu je bil dobil pismo od klerikalne strani, kjer je bilo rečeno, da če ne pristopi h klerikalni stranki, se odpre pred njim peklenška vrata in on bo vržen v pekel; žugali so klerikalni kolovodje s točo, nevihto in s kamenjem. Nekdo je bil pobegnil skozi okno, ko je imela biti volitev zaključena; agitacija z nasprotne strani ga je spravila do tega.

Neki voditelj S. L. S. je pihal domov z volišča, še prestrašen, da bi se bilo kmalu zgodilo, da bi bil dobil breco pri volitvah, ali žena ga je potolažila, da je ona agitirala ter bila tako njegova rešiteljica.

Oba dopisnika pa omenjata nekaj, kar se čuje naravnost neverjetno: da se je odlikoval pri teh volitvah orožniški stražmojster Faltus, da je agitiral, da bi bil celo oremogočil jednemu volilcu, da bi bil volil; da je spraševal volilce, na katero stran bodo volili, itd. Oba dopisnika pravita, da so priče na razpolago. Neverjetno se sliši to o početju orož. stražm. Faltusa; naj dožene poklicača oblast, kaj je resnica na tem. — O tem bomo še govorili. — Orožnik, ki bi agitiral za klerikalce, bi agitiral za svoje največje nasprotnike. Prav v torek so v kranjskem dež. zboru klerikalci nesramno napadali orožnike!

Ples v Št. Ferjanu. — Pravilo, da bo v nedeljo ples na katoliški podlagi v Št. Ferjanu, hopsasa. Pravijo, da čukov in čukelj ni nič ganil jok v »Novem Času« radi plesa, hopsasa, marveč da hočejo na pustno nedeljo plesati, hopsasa; ali se bo zopet vrtel katoliški učitelj Likar, hopsasa? — Kaj poreče »Novi Čas«. Najbolje, da se zavrti še on, hopsasa.

Mrtvega so našli na Lomu Tolpinškem okoli 80 let starega moža Antona Šavlija. To je bilo dné 10. t. m. Ležal je na sredi hleva med živino z vsó svojo obleko raztrgano in po glavi je bil nekaj opraskan.

Iz Kanala. — Kanalski fantje priredé dne 18. t. m. t. j. na »Debelnico« javni ples.

Narodna čitalnica v Vipavi priredi v soboto 17. t. m. ob 8. uri zvečer v hotelu »Adrija« plesni venček in maskerado, pri koji svira c. in kr. godba 47. pešpolka iz Gorice.

Bicikelj izgnil. — Dijaku Ladislavu Požariju je ukradel neznan tat bicikelj, ki je stal 280 K. Bicikelj ima številko 123.764, tvrdka Batjel.

Zgubil je nekdo iz Št. Andreža do Gorice 30 kron. Pošten najditelj je naprosen, da jih prinese v naše upravništvo, kjer dobi primerno nagrado.

Sokolski vestnik.

Rudeča reduta, Zanimanje za Sokolovo maskerado narašča. Pa saj tudi ni zabave nad sokolsko. Martinov večer, Miklavž s parkljem, Silvester, pričajo o tem. Vsakdo se počuti dobro in vsak je tudi dobrodošel. Priporoča se maskam rudečo barvo in opozarja se, da se bo nedostojne maske zavrnilo. Mesto običajne globe se bo prodajalo vstopnice, kolekovane s kolki Dr. S. C. M. za K 2'02. Obleka navadna. Maskam se ni treba po pomoči razkrinkati. Vabil se ne pošilja.

Telovadno društvo »Sokol« v Ajdovščini priredi v nedeljo 18. svečana v dvorani g. Bratina zabavni večer s plesom. Vspored: 1. »Dva zeta«, veseloigra v enem dejanju. 2. *** »Saljivi prizor«. 3. Ples. Začetek točno ob 7¹/₂ uri zvečer. Sodeluje slavni tamburaški zbor društva »Danica« iz Šturij in »Prva slovenska planinska godba«. Vstopnina: K igri: 40 vin., sedeži 40 vin. K plesu: moški 2 K, ženske proste. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Žveza narodnih društev.

»Kmeteka Čitalnica« Podmelcu priredi dne 18. t. m. plesni venček s šaljivo pošto itd. pri gosp. Jerneju Drekonja na llovci. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina: za člane 1 K za nečlane 1 K 50 v. Posebnih vabil se ne razpošilja. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Bratno-pevsko društvo »Ladija« v Devinu priredi v nedeljo 18. 2. 1912. veliki plesni venček z veselico v krasno odidejni dvorani g. M. Plesa v Devinu. Svirala bode »Sokolska« godba iz Mavhinja. Začetek ob 3¹/₂ pop. K obilni udeležbi vabi odbor.

Narodno-izobraževaino društvo na Ajševici priredi v nedeljo dne 18. t. m. ob 3. pop. zabavni večer, pri kojem igra godba na lok. Vstopnina k plesu znaša za člane 1 K, za nečlane 2 K. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Za mnogobrojno vdeležbo se priporoča odbor.

Šmarje. — Vabimo k veselici, katero priredi bratno pevsko društvo »Školj« v Šmarjah dne 18. t. m. v prostorih g. Jožefa Blagonja na Svinem po sledečem vspredu: 1. Godba. 2. A. Medved: Pesem lovčeva, moški zbor. 3. S. Gregorčič: Domovini, deklamacija. 4. Godba. 5. Fr. Grbec: Vabilo, moški zbor. 6. D. B. Ipavec: Planinska roža, moški zbor. 7. Godba. 8. Šaloigra: Rastresenca. 9. Ples in prosta zabava. Začetek ob 3¹/₂ uri pop. Vstopnina k veselici 50 vin., sedeži 1 K. Svira sokolska godba iz Prvačine. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Politični pregled.

Kranjski deželni zbor. — Proračun izkazuje primanjkljaja K 4.008.814; pokriti se ima z dokladami, ali ostane še nepokritega K 1.578.814; za to kritje treba napraviti dolg. Posl. Lenarčič je povdarjal, da ima dežela deslej okoli 20 milijonov dolga, premični in nepremični kapital pa znaša le nekaj nad 9 milijonov. Klerikalni poslanci so nesramno žalili orožnike, češ, da so pristranski nasproti S. L. S., da berejo le »Narod«, da govorijo o farjih itd. Sam deželni predsednik je ostro zavrnil neosnovane napade na orožnike.

Zunanji naništer: grof Aerenthal je revarno bolan, tako da se pričakuje njegova smrt v kratkem času. Naslednik mu bo najbrže sedanji skupni finančni ministar baron Burian, temu pa bi nasledoval tržaški namestnik Hohenlohe. V Trst bi prišel ali sedanji sek. načelnik baron Fries ali šlezjski dež. predsednik grof Coudenhove.

Demonstracije v Zagrebu. — Velike demonstracije so bile v Zagrebu dne 13. t. m. Imele so znak revolucije. Udeležilo se jih je nad 10.000 ljudi. Začele so že popoldne; ker je policija preveda la shod, dolocen za sedmo uró zvečer. — Policijski kordon je hotel vreči množico nazaj. Množica je karmala policijo, bila se je cel bitka. Obilo je ranjenih.

Kitajska republika je proglašena. Konzulati kitajski razobešajo republikansko zastavo.

Uspeli angleškega vojnega ministra. Kakor se zatjuje v poučenih krogih, je dosegel obisk angleškega vojnega ministra Haldaneja v Berlinu popolni uspeh. Med Anglijo in Nemčijo vladá sedaj popolni sporazum v zadevi Kitajske, v kateri bode obdržavi postopali popolnoma enako, in doseglo se je tudi popolno soglasje v zadevi zgradbe novih nemških bojnih ladij.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razne vesti.

Turčija se pripravila na daljne boje. Vojnemu ministru je dovoljen kredit en-

ga milijona funtov za slučaj izrednih dogodkov v letu 1912. Iz Derne poročajo: da je sovražnik napadel južno fronto z vsó silo, dvakrat pa je bil odbit. Padlo je na obeh straneh nekaj mož. — Turki se gibljejo in utrjujejo na desni strani Tripolisa, kjer se vršijo pogosti spopadi. — Okoli Bengasija imajo Turki precejšnje moč. Pogum arabskih čet je nenavaden. Okoli Bengasija je zbranih domačinov okoli 30.000. Kdor le more, beži iz Bengasija. — V Tripolisu so odprli Italijani nekaj ljudskih šol in trgovsko šolo. Tudi arabski otroci se oglašajo v šole. — Caneva bo zopet kmalu v Tripolisu.

Razne vesti.

Slovec angleški kirurg, lord Jos. Lister, je umrl. Z njim je pričela nova doba moderne kirurgije; on je uvedel v kirurgijo princip antiseptike, čemur se ima tisoče in tisoče ljudi zahvaliti za svojo življenje. Lister je bil torej velik dobrotnik človeštva, kakoršni se ne rodijo vsako stoletje. Umrl je v visoki starosti.

Veselje pri pogrebu. — V Turinu je umrl bivši poštni uradnik Al. Rossi. V svojem življenju je bil vedno vesel; hotel je, da bo veselje okoli njega tudi ko umrje. Svoji ženi je zapustil svoto 20.000 lir pod temi pogoji: Njegova žena mora nositi mesec dni po njegovi smrti rdečo obleko. V sprevedu ne smejo peti duhovniki, ampak godba mora svirati pa samo vesele komade. Vsi, ki so navzoči pri pogrebu, dobijo po 2 cigari vsak, kateri naj pušijo pri pogrebu. Oni, ki pridejo v hišo pred sprevedom, dobijo pijačo, kolikor hočejo. Piti se jim da tudi po končanem pogrebu. Dne 5. t. m. je bil pogreb. Vršil se je tako, kakor je želel pokojnik. Velika množica ljudi je šla za pogrebom; pili so prej in cigare so kadili v sprevedu. Otroci po cestah so kričali, tako da ni manjkalo smeha. Godba je igrala same poskočne komade. — Nekateri listi v Turinu so ostro zamerili oblasti, da je dovolila tak pogreb.

Macoch pred poroto. — Sledajič, po poldrugem letu, so le prišli v razpravo pred poroto v Pietrkovu zločini v slovitem čenstohovskem samostanu. Damas Macoch, 38 letni pater čenstohovskega samostana, je obtožen, da je v noči na 12. junija 1910 v samostanski celici ubil svojega bratrance Vaclava Macocha. Nadalje je osumljen, da je v letih 1908—1910 skupno s patrom Isidorjem Starczewskim ukradel iz samostanske blagajne okoli 9000 rubljev. Nadalje, da je 16. decembra 1909 sporazumno s pavlanom Glesinskim ukradel iz celice ravnokar umrlega, a še na mrtvaškem odru ležečega p. Bonaventure zastavne liste v znesku 5000 rubljev. A naposled, da je 1. 1909 ponaredil v Čenstohovu listine o svoji dozdevni poroki s Heleno Krzyzanovsko in vpis o svoji smrti.

Amerikanski sodnik vodil razpravo proti samemu sebi in se obsodil. — V Newjorku se je neki sodnik napil tako pošteno, da so ga morali redarji na cesti priti. Ko se je naspal, je šel služiti Pravici. Ko je otvoril svojo razpravno dvorano in se je občinstvo usulo vanjo, je ukazal sodnemu slugi, naj pokliče njega, sodnika, na zatožno klopi. Na to je sodnik grmel na obtoženca, to je samega sebe, ter se zgražal, da more biti sodnik obtožen pijanstva. To se je odigralo javno pred množico ljudi. Sodnik obtoženca: »No, tako, gospod, lepe reči slišim o Vas. Sinoči so našli Vas pijanega na 22. ulici, umazanega, lep škandal ste napravili, tulili ste in žalili pasante. Potem ste celo padli na tla in pobrati so Vas morali s tal. Pa kakšne izgovore imate. Da ste večerjali pri obitelji Stewenson, da ste pili izvrsten whiskey. Bežite, bežite s takim izgovoril! Čakajte, molčite... Govorite: Na kako globo bi obsodili Vi kaknega siromaka, obtoženega pijanstva? Na tri dolarje globe, kaj ne? Prav. Ker ste pa sodnik, obsojam Vas na globo 30 dolarjev. — Plačal jih je takoj.

Ta Salomon je našel kmalu naslednika. Neki njegov kolega v Čikagu predsednik sodnije Rizer je prišel prekasno v urad, ko so ga stranke in odvetniki čakali že dolgo časa. Sede na predsedniško mesto in reče: Za tak prestopok sem nekega odvetnika kaznoval z globo 10 dolarjev. Pošteno le in prav da zadene mene dvojnog kazni. Plačal je takoj 20 dolarjev.

Delniška pivovarna »Adria« v Trstu.
Kakor smo že s. č. poročali, pretvarja se Tržaška eksportna pivovarna in tvornica slada R. Liebman v Senožečah s sodelovanjem Jadranske banke v Trstu v delniško družbo s polno vplačanim delniškim kapitalom K 1.000.000.

Iz okusnega, ilustriranega prospekta, katerega je pivovarna izdala in vsakemu interesentu na zahtevo pripošlje, razvidimo, da je bila pivovarna v Senožečah ustanovljena leta 1820 od rodbine Dejak in da je ena najstarejših pivovaren na jugu naše monarhije.

Kraj za ustanovitev iste je bil zelo srečno izbran, ker je tu dovolj izvrstne, kristalnočiste vode na razpolago in svež gorski zrak dopolnjuje samo ta, za dobro kakovost izdelka jako važni faktor.

Sedanji lastniki so pivovarno znatno razširili in so tudi, sledeč tehničnim iznajdbam na polju pivovarskem, opremili dotično z najmodernejšimi stroji in aparati.

S povečanjem in razširjenjem podjetja se je tudi produkcija piva znatno zvišala. Medtem, ko se je leta 1894 zvarilo le 3000 hl. piva, se je v letu 1904 pridelalo že 17000 hl in v letu 1911 se je doseglo že lepo število 35000 hl; torej več ko desetkrat toliko kakor leta 1894, ko so prevzeli pivovarno sedanji lastniki. Senožeško svetlo pivo (Regina a la Pilsen) in temno pivo zvarjeno po monakovskem načinu, je na jako dobrem glasu in se izvažajo v znatni meri tudi v inozemstvo, kjer se je radi delikatnega okusa in ker se dolgo drži, jako priljubilo.

Kakor se nan poročajo, izkazuje bilanca za leto 1910/11 po znatnih odpisih toliko čistega dobička, da bi odgovarjal skoro 10% obrestovanju projektiranega delniškega kapitala in ker so odnosi za nadaljni razvoj pivovarne zelo ugodni, obeča se tudi v prihodnosti velika rentabilneta podjetja.

Lastniki pivovarne so prevzeli K 500000 delniške glavnice v prvotnih delnicah, od K 500000 prioritentnih delnic se je podaljšalo privatnim potom K 200000, ostalih K 300000 nom. dajajo koncesionari na javno subskripcijo, katera se vrši od 19. do 29. t. m. Opozorjamo na v današnji številki objavljeno vabilo na subskripcijo in pripominjamo, da sprejema Jadranska banka že od danes predprijave na imenovane delnice. Tozadevne tiskovine dobivajo se brezplačno pri blagajnah Jadranske banke v Trstu, Opatiji, Ljubljani, kakor tudi pri Hrvatski vjeresijski banki v Dubrovniku, Splitu, Šibeniku in Zadru.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsejnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

JAKOB ŠULIGOJ, urar

v Gorici, Gosposka ulica števil. 25
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih preciznih ur ter razne srebrne in zlate predmete kakor: verižice, obeske, prstane, uhane itd.
Za vsako popravilo se jamči.

Mihael Turk, brivec na Kornu 6, se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojni obisk. Za točno postrežbo in snažnost se jamči.

Došla so dvokolesa

francoskega sistema

Altena

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno silo ter emajliranje dvokoles na plin. **Kolesarjem v korist!** Kdor hoče staro dvokolo obnoviti, naj ga takoj pošlje emajlirati stane K 6.—, v različnih barvah K 8.—

Batje I-u

Gorica

Stolna ulica 2-4.

Prodaja tudi na obroko.

Ceniki poštnine prosti.

Velika izbira že rabljenih dvokoles in vsakovrstnih strojev.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Joz. Terpin!

Na sredni Baštija.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče vrnarškega in drebnega blaga ter tkanin, prave in aliti.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadlice in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetlinjice. — Ročni veneli. — Mašne knjižnice.

Mašna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljen zaloga za kramarje, krošnjarje, prodaja po sejnih in trgih ter na deželi.

Kako se obranimo želodčnih bolečin?!

Takim boleznim, na katerih trpi dandanašnje človeštvo, se pride vspešno v okom ter se jim more energično nasprotovati s tem, da se pravočasno uporablja

Dr. Engel-nov nektar.

Kajti močan želodec in dobra prebava tvorijo temelj zdravega telesu. Kdor hoče svoje zdravje ohraniti tudi do starosti, naj uporablja po svojih izvršnih vseh sloviti

Dr. Engel-nov nektar.

Ta pijača, ki je izdelana iz izvrstnih zeliščnih sokov in iz vina, vpliva vsled svojega vestnega izdelovanja jako dobrodelno na prebavo liki želodčni liker, oziroma želodčno vino ter nima nikakih škodljivih posledic.

Zdravi ali bolni lahko uživajo ta nektar, brez da bi škodovali svojemu zdravju. Nektar vpliva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in vzbuđljivo na tvoritev sokov.

Zato se priporoča vzitek.

Dr. Engel-novega nektarja

vsem, ki si hočejo ohraniti zdrav želodec.

Nektar je dobro sredstvo proti želodčnemu katarju, krču, bolečinam, težki prebavi ali zasliženju. Ravnotako ne dopusti nektar, da se dobi zaprtje ali stisko ali kolikne bolečine ali srčno utriparje, ohrani temveč dober sex in živahen tek, zadržuje torej nespečnost, duševno motenje, glavobol in nervozno utrujenost.

V širokih slogih ljudstva razširjen nektar vzdržuje veselost in veselje do življenja.

Nektar se dobiva po 3 K in 4 K steklenica v lekarnah sedeših krajev: Gorica, Kormin, Gradišče, Romana, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Tolmin, Kanal, Videm, Palna, Červinjan, Oglej, Fiumičel, Gradež, Sezana, Vipava, Postojna, Milj, Trst itd., kakor tudi v lekarnah v vseh večjih in manjših krajih Goriško-Gradiščanske in sosednih dežel. Tudi razpošiljajo lekarnarje v Gorici 2 ali več steklenic nektarja po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izrečno

Dr. Engel-nov nektar.

Moj nektar ni nobeno tajno sredstvo, njegove sestavine so: samos 200, vino malaga 200, vinski škrljaj 50, glicerina 100, črno vino 100, sok jerebike 100, črešnjev sok 200 brinje 30 in mnogo drugih zelišč. Te sestavine se pomešajo.

lv. Znidarčič & dr.

stavb. tvojka.

v Gorici, Via Mattioli.

Izdeluje vsakovrstne načrte, stat. račune, sprejema stavbinska dela vseh vrst, izdeluje tudi Westfal-strope patent. v vseh avstrijskih mestih št. 27221.

Izdeluje enodružinske hiše po sistemu, votli blok, ki je najtrpežnejše zidovje, ki vzdržuje suha stanovanja z vedno isto temperaturo.

Slovanske igralne karte

prodaja trgovina

A. Gabršček

v Trgovskem Domu

1. Primorka, 36 listkov K 1.—
2. " " 52 " " 1.50
3. Slava, 32 " " 0.80

Primorka nadomešča laške „tressette“.

Slava nadomešča piké ecc.

Karte so zdaj zares dovršeno izdelane. Ni več nikakega opravičenega razloga, da bi se jih Slovenci ne posluževali. — Dolžnost naša je, izpodriniti tuje izdelke.

Udlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Vabilo na subskripcijo

na 1500 prioritentnih delnic po K 200.—, — nom. K 300.000.—

„Adria“, delniške pivovarne.

Jadranska banka v Trstu in gospoda Peter in Jurij Liebman, kot koncesionari spremenijo že od leta 1820 obstoječo tržaško eksportno pivovarno in tvornico slada R. Liebman v Senožečah, v delniško družbo s polno vplačanim delniškim kapitalom

K 1.000.000.—,

kateri se razdeli v 2500 polno vplačanih prvotnih in v 2500 polno vplačanih prioritentnih delnic à K 200.— nom. Dosedanja lastnika omenjene pivovarne prevzameta vse prvotne delnice (K 500.000.— nom.).

Od prioritentnih delnic se je podpisalo privatnim potom že K 200.000 nom., a ostalih K 300.000 nom. se boče javno subskribiralo.

Glasom pravil nove družbe odpade od izkazanega čistega dobička najprvo

5% dividenda na prioritentne delnice

medtem ko se morebitni prebitok razdeli na do 5% dividendo prvotnih delnic in morebitno superdividendo na oboje delnice. Subskripcijski kurz znaša

K 210.— za prioritentno delnico à K 200.— nom.

Ker participirajo delnice na vspehu družbe že od 1. oktobra 1911, je plačati 5% tekoče obresti od nominalnega zneska od 1. oktobra 1911 do vplačanja subskribiranega zneska. Vspeli agio-dobiček se po odbitku subskripcijskih stroškov doda rezervnemu zakladu nove družbe.

Subskripcijske prijave bodo sprejemali nižje navedeni zavodi od 19. do 29. februarja 1912.

Pri subskripciji je plačati za vsako podpisano delnico K 100.— v gotovini, medtem ko je ostanek plačljiv po dokončani repartitiji, katere izid se bo subskribentom naznanil, najpozneje do 31. marca 1912.

Subskripcijska mesta:

Trst: Jadranska banka, kakor tudi njene podružnice v Ljubljani in Opatiji.
Dubrovnik: Hrvatska vjeresijska banka in njene podružnice v Splitu, Šibeniku in Zadru (kot bodo če podružnice Jadranske banke).

Vsa eventualna pojasnila daje Jadranska banka v Trstu, kakor tudi pivovarna sama.

TRST, v februarju 1912.

Jadranska banka

Peter Liebman

kot koncesionari.

Jurij Liebman